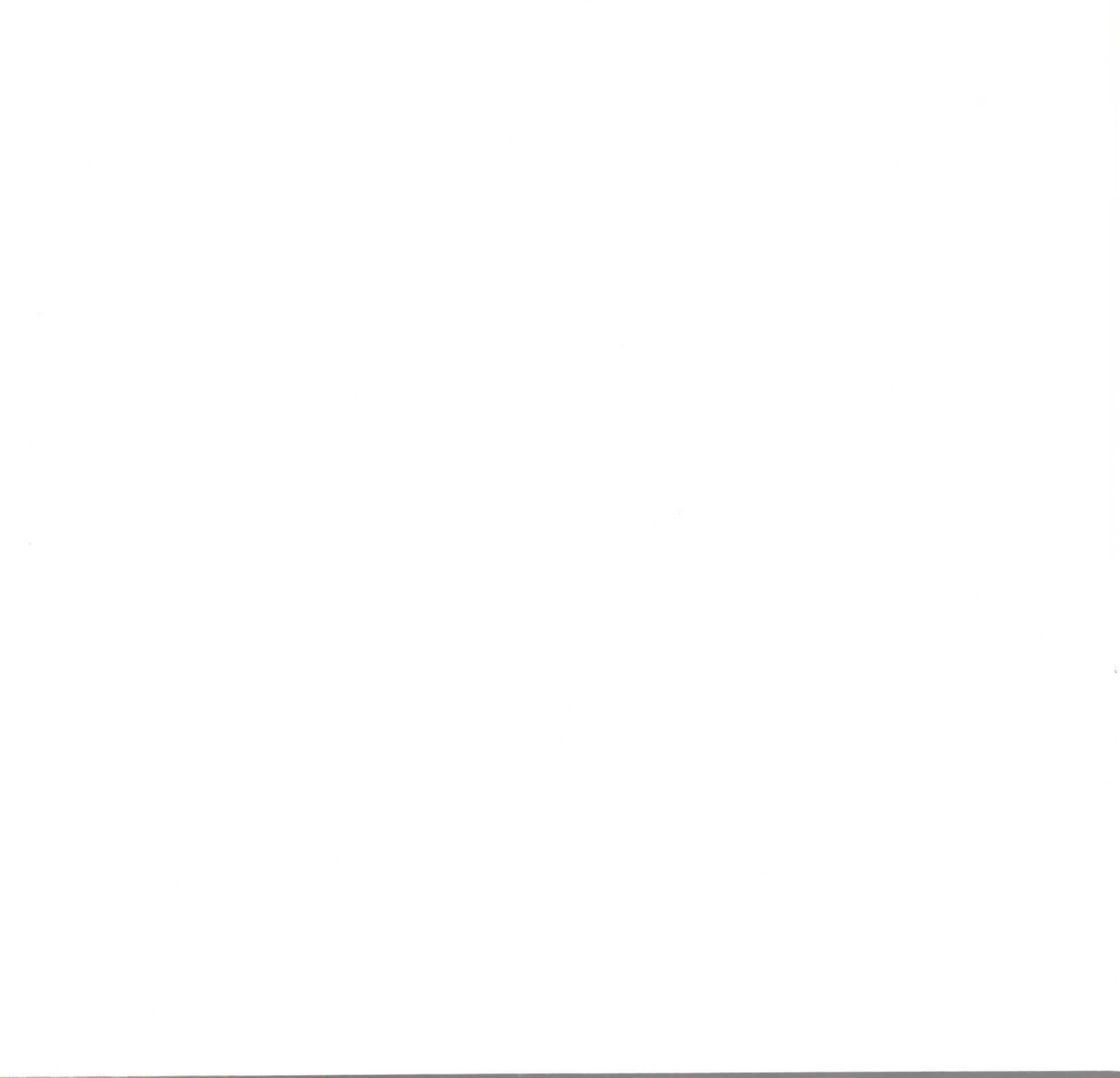

КУНОСКИ КУНОСКИ КУНОСКИ КУНОСКИ КУНОСКИ
СКИ КУНОСКИ КУНОСКИ КУНОСКИ КУНОСКИ
НОСКИ КУНОСКИ КУНОСКИ КУНОСКИ КУНОСКИ
УНОСКИ КУНОСКИ КУНОСКИ КУНОСКИ КУНОСКИ
КИ КУНОСКИ КУНОСКИ КУНОСКИ КУНОСКИ К

ΣΑΛΟΝ ΗΑ ΜΥΖΕΙΟΤ — ΓΥΡΟ ΣΑΡΑΪ 34

СПАСЕ КУНОСКИ

МУЗЕЈ НА СОВРЕМЕНА УМЕТНОСТ
С К О П Ј Е 5. V. — 28. V. 1967

Еволуцијата на сликарството на Спасе Куноски се движи по логични и неспекулативни патеки.

Студиите на Академијата на ликовните уметности во Загреб (професори: Мујаџиќ, Решек, Хегедушиќ, Тартаља) значае проучување и љубав за уметничката проблематика и поуки од ренесансата до импресионистичките мајстори. Куноски, веќе во текот на студиите, мошне систематски го истражуваше оној ликовен израз што најцелосно можеше да ја изрази неговата личност. Низ редица дела од тој период (масла, монотипии и тн.) се следи континуираниот пат кон едно сликарство што, во периодот веднаш после студиите, открива вљубеност во експресионистичката сила на бојата и на цртежот. Од една почетна покохерентна, попластична форма (во некои монотипии Куноски ја откри својата отвореност дури и за асимилација на некои поуки на кубизмот), од едно своевидно тонско сликарство, Куноски во првите години на творешка дејност оформи ликовен израз сиот вклучен во атмосферата на импресионизмот, фовизмот и експресионизмот. Таа фаза ја достигна својата кулминација на неговата прва самостојна изложба во Скопје во 1956; а својата довршеност и навестување на некои барања, на заедничката изложба со Д. Кондовски во Загреб, во 1957 година. Критиката уште тогаш ги одбележа неговите ликовни зафати, ја насети неговата внатрешна потенција и солидно професионално знаење („Опатици“, „Автопортрет“, „Пред огледало“ и тн.).

Наредниот развиток на сликарството на Куноски, што ја укина предходната естетско-ликовна насоченост на уметникот, привидно неочекувано и драматично, содржи една своја внатрешна логика. Таа е содржана во самата личност на уметникот, во еволуцијата на нејзиното разбирање за улогата на творешката постапка, исправена пред тајните на светот и на постоењето: според кое внатрешната суштина, судбина и драматика на нештата и на појавите, се наоѓа некаде зад нивната физичка egzистенција. Логиката на преминот на ова сликарство од една експресионистичка ликовна клима и нешто кон што подоцна, беше наречено магичен реализам и надреализам, можеби се содржи во една теоретска претпоставка на Бернар Доривал. Според Доривал постојат сличности, блискости,

некаква начелна интерференција меѓу експресионизмот (кој во развитокот на современата уметност историски е предходен правец) и надреализмот: особено ако надреализмот се разбере како апогеј, „претераност“ на експресионизмот. Тие општи сродности би биле: субјективистичка концепција на уметноста: „исповедност“ како определувачка особина на ликовното дело; препуштање на ирационални сили; продирање во длабочините на своето „јас“, во суштината на нештата и во нивната „основна вистина“.

Во текот на 1957 и 1958 е обавен решителниот, неизнасилан свиок на сликарството на Куноски, кон оние уметнички хоризонти кон кои спонтано тежнееше неговата уметничка личност. Првата секвенца на новата творешка етапа на Куноски формално е означена со укинување и надминување на поранешната експресионистичка звучност на колоритот, со стегнување, понагласена формална чистота и линеарност на формите. Критиката тогаш одбележа дека Куноски успеал да пронајде одреден амбиент за својата имагинација во „една бизарна атмосфера“: во која сосема реалистичките концепти одеднаш се наоѓаат во амбиент на еден чуден свет, што навестува некаква прикриена мистерија во односот на нештата и на луѓето. Во Белград (М. Б. Протиќ) беше истакнато дека Куноски е привлечен со својата визионерска смелост и смелоста на метафората; со свесното барање на морбидното и на фантастично. Прецизно е нагласена веќе во таа, 1958 година, ориентацијата на Куноски („егоизам на душата“, ја нарече Протиќ) како „простор меѓу надреализмот и „магичниот реализам“. Еден белградски критичар (Раде Предиќ) го нарече Куноски „македонски Ступица“. Загребската критика, секавајќи се на неговите предходни изложби, во паралелите што ги прави во 1958 извлекува позитивни заклучоци за новата насоченост на Куноски (Деполо, Путар). Се одбележуваат и некои слабости, па се истакнува мисловноста, топлината на емоциите во неговите дела („Црвена топка“, „Дубровник“, „Грипозна ноќ“ сите од 1957 и тн.) и мислењето дека во нив се навестуваат јасни траги на надреализмот и на магичниот реализам.

Во периодот од 1958 — 1963 сликарството на Куноски ја вообличи својата физиономија, добивајќи се повеќе едно забележано место во кругот на југословенските фантастични, надреалистички и магично-реалистички сликари.

Општата духовна опстановка во која настануваат и која е опфатена во творбите на Куноски е амбивалентна. Модерна со одделни свои белези: со својот вид чувствување и мисловен пристап кон светот во кој е вклучена личноста на уметникот таа е, воедно, полна со следи на секавања, асоцијација на некои предходни, некогашни состојби. На планот на уметничкото творештво оваа состојба, во случајот на Куноски, се изразува со тоа што неговото сликарство станува дел на една широка, развојна ликовна линија. Таа се движи — и не само како еволуција на формалните изрази белези — на распонот од ренесансата и барокот (италијанскиот, германскиот, фламанскиот), па преку симболизмот (Моро, Редон) метафизичкото сликарство (Де Кирико), предвоениот надреализам, сè до позторната „ренесанса“ на овој правец во последните две децении. Низ овој последен период одредени ликовни констелации, одредени внатрешни психолошки состојби на современиот човек: во кои е изразен еден повишен, често екстатичен и изнасилен, однос кон „метафизичката“ проблематика на светот; кон неговите ужаси зад појавната „суштина“ на нештата; кон судбината на светот и на човекот во него (една испреплетеност на често противречни филозофски ставови со пробиви на подсвесното, на метафоричното, на поетска симболика), добија своја материјална противредност во посебен вид уметнички ликовни дела. Создаден е богат репертоар симболи, метафори, условности, знаци, „иконични“ замеслителни на идеи, чувства, психолошки асоцијации и тн. Најдена е визуелна, пластична форма за трансмисија на она што се алудира што се насетува; што се сублимира како што би рекол некој психоаналитичар од несвесното битие на уметникот. Откриени се ефекти што служат како замена на одредени фобии на човешката психа: нејзиниот страв од просторот, непознатото, ноќните опстановки, затворениот простор; од тишината, „необичноста“ на нештата, кога биваат извлечени од својот „вообичаен“, феноменолошки контекст. Сè ова е тежнеење да се искаже светот, со едно посебно чувство: дека „сувата“ рационалност останува понекогаш „стерилна“, неподобна да се опфати суштината на нештата и дека е неопходно да се тежнее кон ослободувањето на творешката личност: — со тоа што ќе се урнат „сите вековно градени бариери меѓу неа и светот.

Куноски постепено ги асимилираше сите овие поттици, отворајќи ја својата личност за оваа состојба на духот, на естетската и на барањата на еден дел од европското и од југословенското сликарство. Неговото сликарство

очигледно му припаѓа на еден урбанизиран, техницизиран миг во развитокот на човечкото општество. Ова е битно за нашето ликовно подрачје, зашто Куноски го изразува нашиот степен на вклучување, интегрирање во таа општо-светска ситуација. Тој се обидува, на свој начин, да ја пронајде ликовната противредност на таа наша социјална опстановка: која се движи меѓу присуство на минатото, живеене во една сложена сегашност и отвореност кон иднината. Оттука, ликовната визија на Куноски постепено доби ознаки на дадена посебност и индивидуализираност во македонската современа ликовна уметност. Таа се движи во еден личен, мисловен, чувствен, поетски и ликовен амбиент, кој само со некои свои белези се доближува до творештвото на Де Кирико, Делво, Дали и тн.

Формирањето на ликовниот израз на Куноски, во она што може да се означат со условните термини: магичен реализам, надреализам или уште: метафорички, поетско — симболичен реализам, сè одбиваше во форма на збогатување и доосмислување пред сè на неговата основна социјална јадка. Низ таа разработка на внатрешната суштина на ова сликарство ништо не се разурнува, само се менуваат некои определби и ситуации. Во неа се одвиваше посталпното воведување, елементите на неовобичаеното, бизарното, неочекуваното, фантастичното и морбидното. Сликите на Куноски изградиле атмосфера на осаменост и изолираност, искажана низ посебен однос меѓу нивните тематски составки (човечката фигура, често во форма на „шуплива“ кукла, манекен, клоун; просторот предаден како судир на земјата и на небото; постоењето на нештата, реални или создадени од имагинацијата на авторот и тн.) со кој материјалната, физичка поврзаност, е во контраст со една метафорична, некаузална условност. Меѓутоа, тие бројни сомнамбулски, издолжени машки силуети, што се редат од 1957 година наваму: тие бројни автопортретизирани фигури, фигури на кукли, клоновни, манекени и тн., проецирани врз студениот, син или маслинен заден план на небото; појавувајќи се зад назначениот хоризонт, зборуваат за мошне интимен и постојан интерес на уметникот за драмата и судбината на човекот. Наспоредно ќе се јават темите на „страшилата“, а подоцна на „маските“: како и другите теми тие можат, но не мораат, да содржат во својата основа еден претходен, свесно насочен акт на уметникот за поставување некакви алузивни, асоцијативни цели. Меѓутоа, нивната сè понагласена појава во сликарството на Куноски, нивната необична, имагинарна изолираност, поставување во бизарни ситуациjsки односи; „дрзнеењето“ што тие го вршат врз нашиот интелект: во кој ја предизвикуваат разврската на имагинацијата, на културниот „багаж“, на слоевите усвоена симболика и скриена смисла на нешта, ги претвараат маските, страшилата и другите теми во носители на скриени, притулени значења.

Сликарство на фантастиката и на надреалното, на кое му припаѓа и Куноски, настојува не само да ги интерпретира појавностите, туку и да ги „измачува“, изнасилува, изискувајќи од нив да го искажат неискажливото, неречливото.

Постелено се јавуваа слики на Куноски што вклучија нов тематски репертоар. После 1960 настанати се творби во кои е изразен неговиот однос кон минатото, низ некои необични визији на Скопје. Воедно, во тие урбани пејсажи е содржана носталгијата, тешката атмосфера на разурнувањето од природната и од човечката стихија. Веројатно е дека надреалистичкото чувство на Куноски потекнува и од бесмисленоста на војната и на нејзините последици. За некои негови творби („Окупација“, 1960, „Напуштено село“, 1961 и тн.), е врзано чувството дека во нив уништувањето симболично е материјализирано во напуштени куќи, парчиња бодливака жица, садистичко-морбидно третиран човечки леш и други атрибути. Повремено, на сликите на Куноски се јавува женска фигура, еден постојан тип, што понекогаш комуницира со призрачните машки творевини на уметникот или осамено се движи во некој имгинарен свет („Скршена џамија“, 1960, „Минато“, 1961, „Портрет“, 1962 итн.).

Мошне творечки активен, Куноски ќе ги прикаже своите дела на редица изложби во 1959, 1960, 1961, 1962 и 1963 година. За нив скопската и белградската критика ќе го искаже, скоро неподелено, својот позитивен суд. Во него, смета оправдано, е содржано и мислењето дека надреалистичката визија на Куноски ги надминува резултатите на Миљенко Станчиќ. Беше одбележана негова уметност во поетско — композиционото ускладување на сликите, неговото знаење да ја извлече суштината на односот човек-град и тн.

Во тоа време сликарството на Куноски изгради деликатна фактура, во која тонските премини се најчесто рафинирано ускладени, во една карактеристична колористичка гама: модро-сина, виолетова, морбидно — зелена, сиво-маслинеста и поретко темно-земјана. Цртачката вештина станува ликовно мошне убедлива и сигурна. Сепак, веќе во 1962, се забележа извесна застоеност на творечката постапка на Куноски. Настана еден период на извесна смирена уметничка ангажираност: во која, меѓутоа, настанаа дела („Портрет на уметникот“, 1962, „Напуштен град“, 1962, „Портрет“, 1962 и тн.), со кои е запазена внатрешната динамика на оваа уметност. Во неа полека се вклопуваа нови атрибути, со кои структурата на сликите станува понекогаш нешто „литерарно оптеретена“.

После скопската катастрофа од 1963, која Куноски ќе ја опфати во своето сликарство („26 јули“, 1963 и др.) уметникот извесен период посветува на преиспитување на изминатиот пат. Некои поранешни зафати како да му се чинат испразнети од нивната внатрешна носивост. Потоа,

во последните 2—3 години, сликарството на Куноски доби посебна вообличеност, звук и содржина. Внатрешната филозофска, мисловна и емоционална структура на делата на Куноски, се вообличи во материја со полифона смисла. Во неа поетската компонента доби нова свежина. Таа сè повеќе искажува некаква тивка горчевина, нешто морбидна носталгија, одек на неопределено чувство на напуштеност, бесмисленост, изгубеност. Покрај повторување на одделни стожерни теми, појавени во досегашното ликовно творештво на Куноски (маски, клоун, страшило, манекен и тн.): кои, меѓутоа, потпаднаа под една нова содржинско-формална обработка — што им соопштува нова звучност, убедливост, сочност, се јавува нов репертоар „теми“: оваа ознака, всушност, само условно ја означува констелацијата на објектите претставени на платната на Куноски: зашто низ нивното опишување, детектирање, или означување, се врши само згорнична, неангажирана квалификација за она што е вистинската содржина на делата.

Таа нова тематско — композициона структура и воедно нова содржинска насоченост, значат сè покатегорично вклучување на Куноски во атмосферата, во суштинската клима на надреализмот. Тегобното притискање на потсвеста, на она што стои зад појавноста на нештата; морбидно — еротски звуци („Минато“, 1966), филозофска или привидно филозофска мисловност („Мemento морти“, „Судбоносна дилема“, „Манекен“ и тн. од 1967), халуцинантни визији на војната („Призрачни раце“, 1967 и тн.), се некои од новите составки на духовната состојба во делата на Куноски. Со оваа своја насоченост Куноски ги укина не само некои посуштински, туку и формалните врски со југословенскиот надреалистички ликовен круг. Физиономијата на оваа негова уметност, од последната фаза, сè повеќе се движи во амбиентот на сеќавања, на далечни, посредни поттици од Дали, Де Кирико, Кара, Делво и тн. Нејзе ѝ сè потуѓа понагласено „музејската“, квазикласичната или нагласено драмска и страотно — морничавата визија и ориентација, во делата на југословенските надреалисти.

Зашто, наедно со новото созревање и култивирање на содржинското ткиво на својата уметност, Куноски ја разработува, облагородува и прави сè порафинирана формалната структура на своите творби. Колоритот добива нови ознаки. Покрај сината, сè повеќе се среќаваат и изнијансирани зелени, маслинести, сиви, жолти, окераста и тн. бои. Наедно, односот кон култивирањето на фактурата станува сè поизбирчив, поблагороден. Цртачкото мајсторство се чувствува во убедливата формална довршеност на фигурите и на предметите, како и во избалансираната, цврста и хомогена композиција на сликите.

Борис Пејќовски

СПАСЕ КУНОСКИ, сликар

Роден во Дебар 24. IX. 1929. Дипломирал на Академијата за ликовни уметности во Загреб 1953. Студиски боравок во Италија 1957, во Париз 1959/60. Член на ДЛУМ и на групата „МУГРИ“. Се занимава со илустрација и педагошка работа.

Адреса: Спасе Куноски: ул. Гуро Салај 7/1 — Скопје.

самостојни изложби

- 1956 — Скопје: — I самостојна изложба во Домот на уметниците
1957 — Загреб: — изложба со Димитар Кондовски
1960 — Скопје: — изложба со Петар Мазев, Дом на ДСВР

групни изложби

Учествувал на изложбите на ДЛУМ и на групата „МУГРИ“

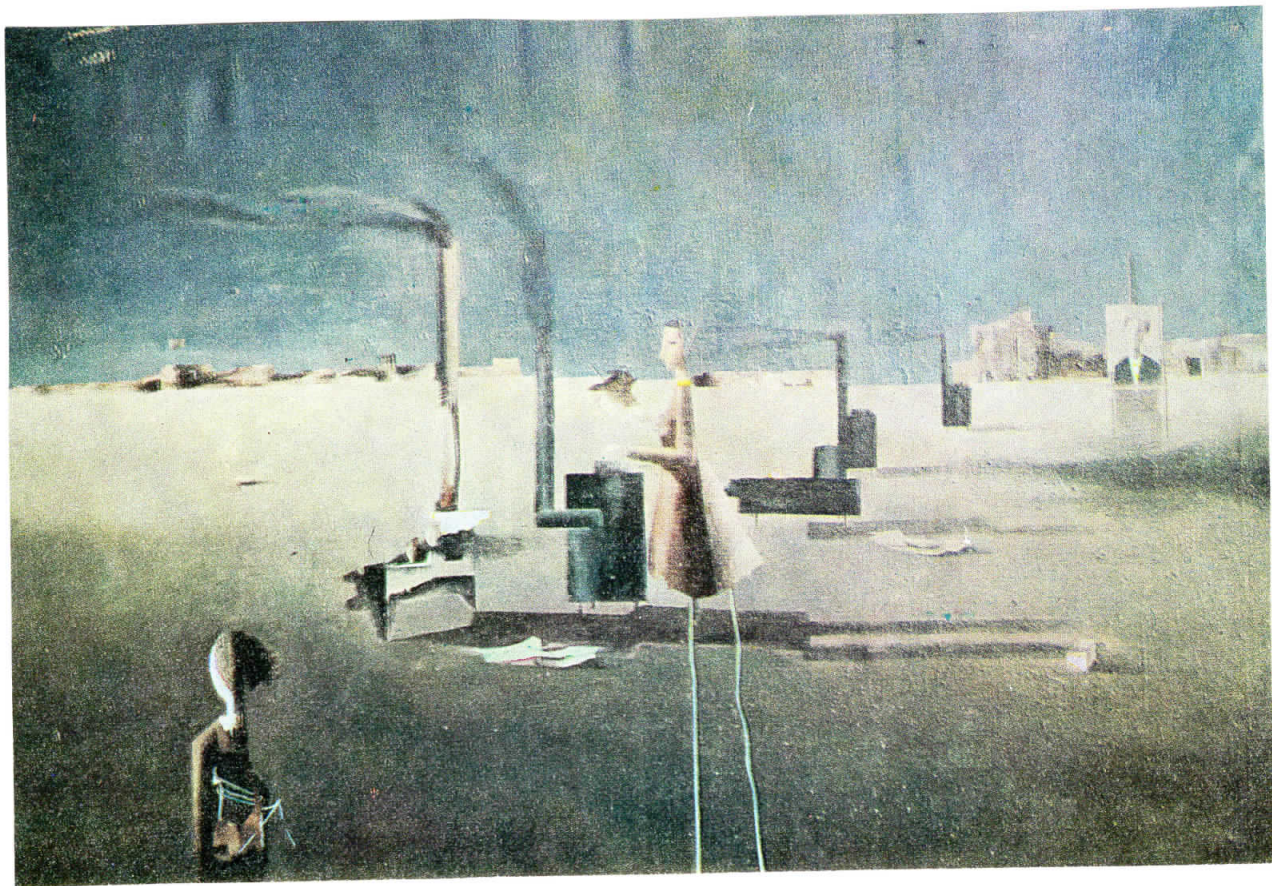
- 1954 — Дубровник: Сојузна изложба
1956 — Љубљана: „Современа југословенска уметност“
1957 — Загреб: изложба на ДЛУМ
1959 — Скопје: 15 години ликовно творештво во Македонија — Уметнички павиљон
Скопје: Велков, Куноски, Мазев, Дом на ДСВР
Белград: изложба на ДЛУМ
Прага, Брно, Братислава, Будимпешта: „Современа југословенска уметност“
1960 — Скопје: I изложба на групата „МУГРИ“
1961 — Белград: „Савремено југословенско сликарство и вајарство млађе генерације“
Белград: I тријенале ликовних уметности
Скопје: II изложба на групата „МУГРИ“
Белград: изложба на групата „МУГРИ“
1962 — Охрид: Изложба на Куноски, Ѓорѓиев, Мазев, Мартиновски и Митриќески во Домот на културата
Белград: Ликовни уметници из Скопља (Ѓорѓиев, Куноски, Мазев, Митриќески) во Домот на ЈНА

Пожаревац: I југословенско биенале „Сан и машта“ во Уметничката галерија
Дижон: „Современа македонска уметност“
Скопје: Македонски портрет XIX — XX век — Уметничка галерија
Љубљана: изложба на ДЛУМ
Белград: Современа македонска уметност

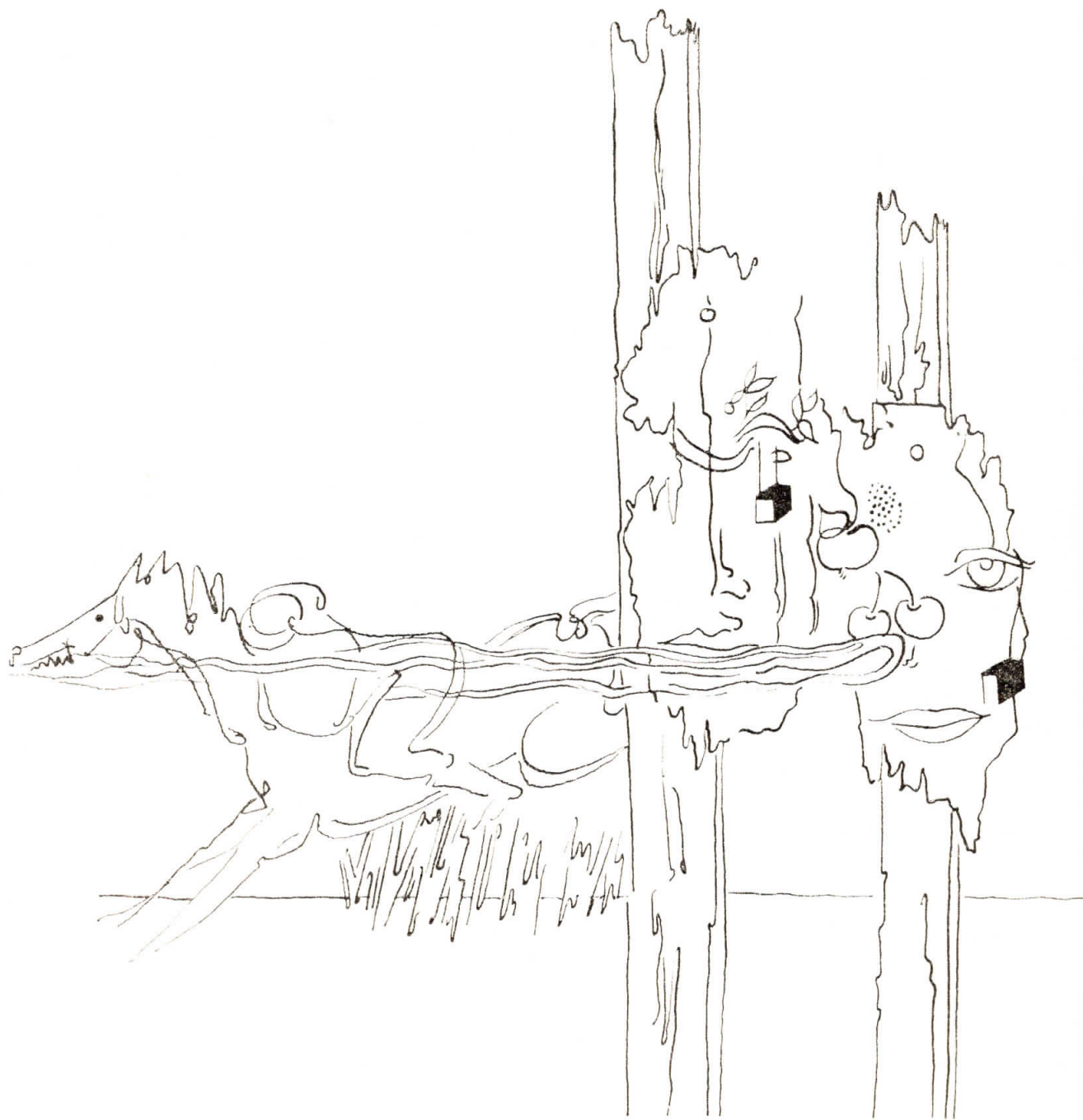
- 1963 — Сан Паоло: излагал во рамките на колекцијата на познатиот колекционер Алберт Билднер
Титоград: изложба на групата „МУГРИ“
Белград: изложба на ДЛУМ
Суботица: изложба на ДЛУМ
Струмица: изложба на ДЛУМ
1964 — Белград: II југословенско тријенале ликовних уметности
Лондон, Братфорд, Даблин: Македонска современа уметност
Штип: Современа македонска уметност
1965 — Скопје: „Современа македонска уметност“ — Собрание на СРМ
Скопје: изложба на тринаесетмината, Уметничка галерија
Охрид: Десет современи македонски уметници, Уметничка галерија
Rim: „Arte in Macedonia, oggi“, Galleria Penelope
1966 — Скопје: „Подарени дела — 26 јули 1965 — 26 јули 1966“, во Собрание на СРМ.
— Torino: „Arte macedone contemporanea, Galleria d'arte Botero

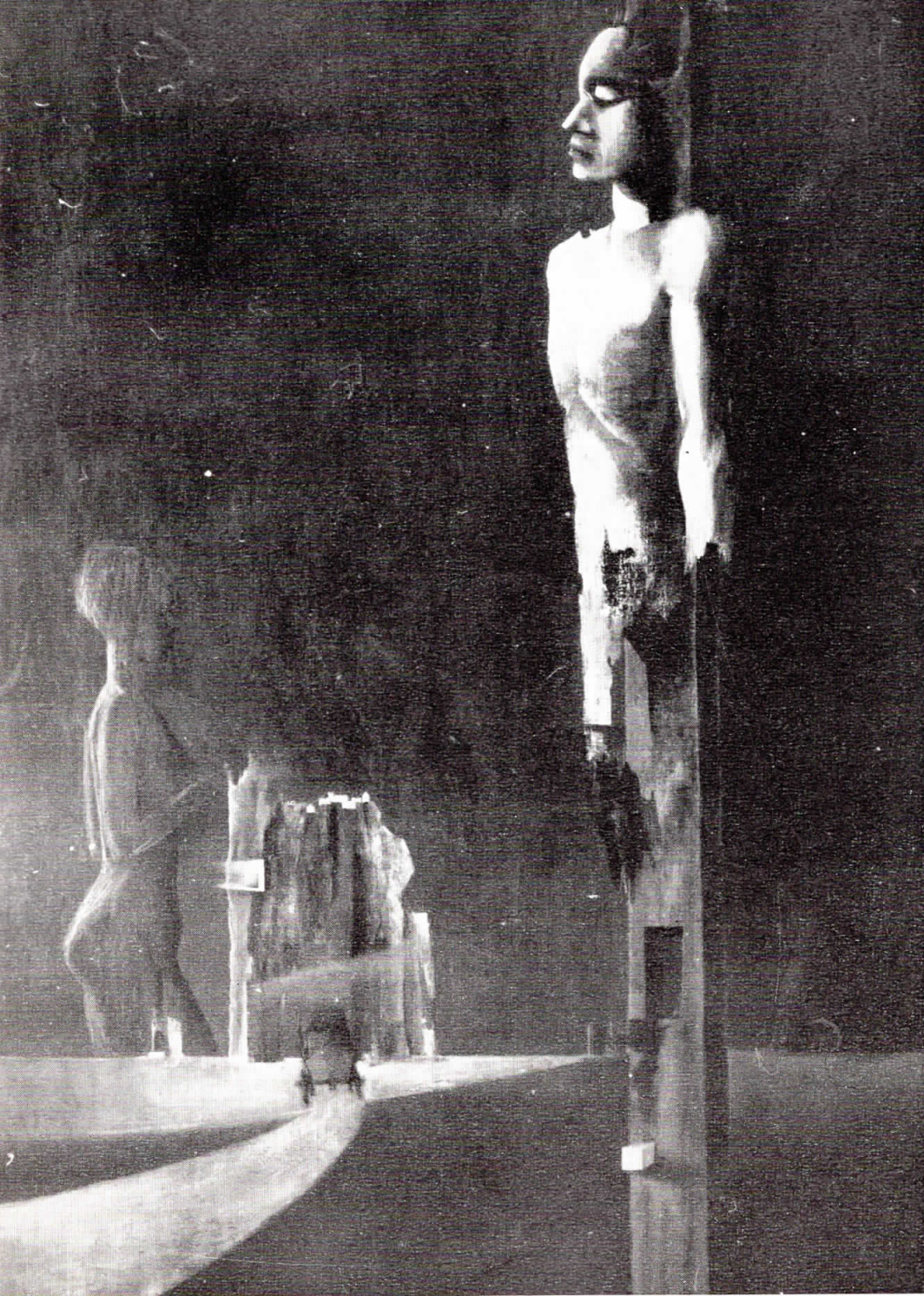
награда:

- 1961 — Републичка октомвриска награда.

26 јули 1963

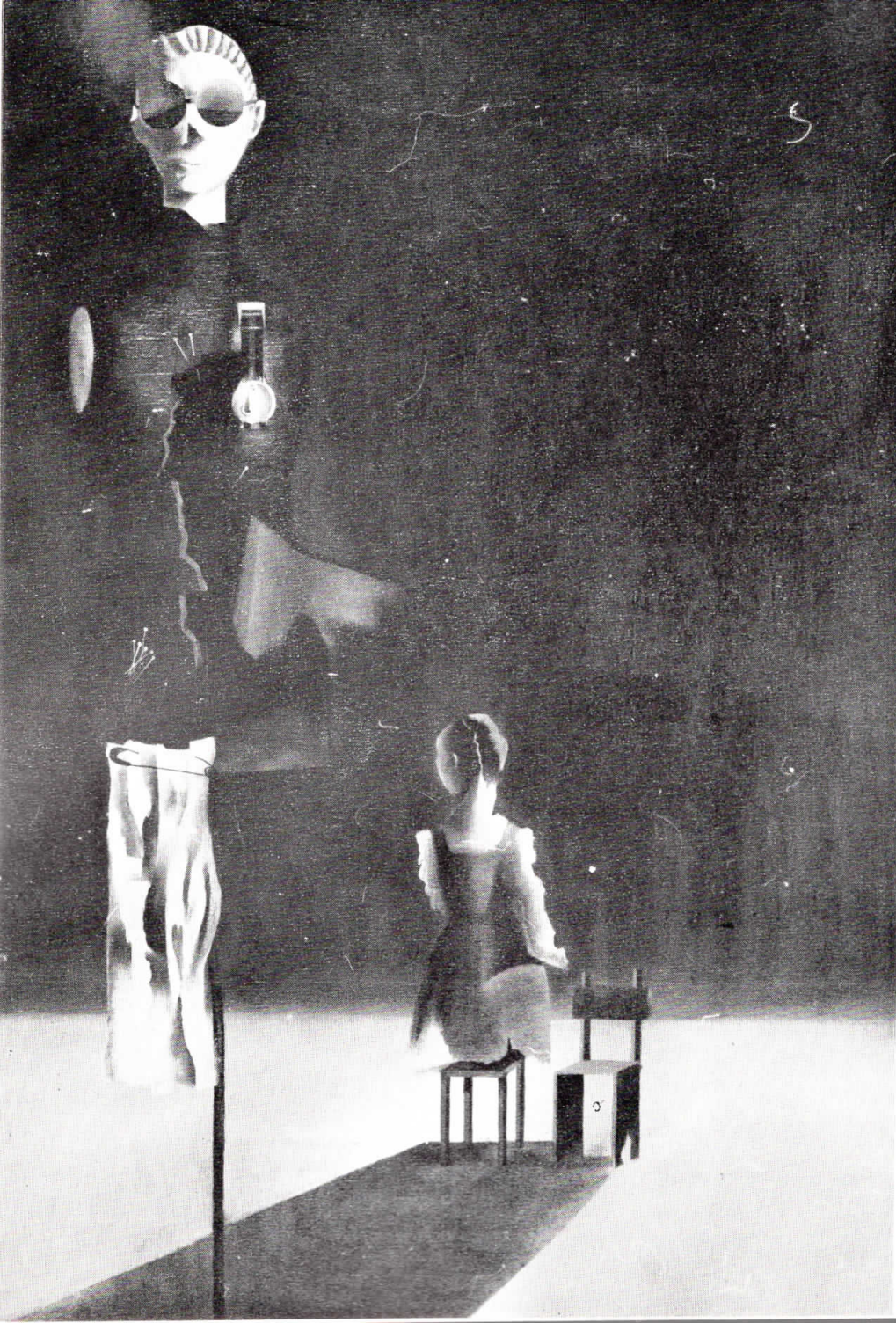

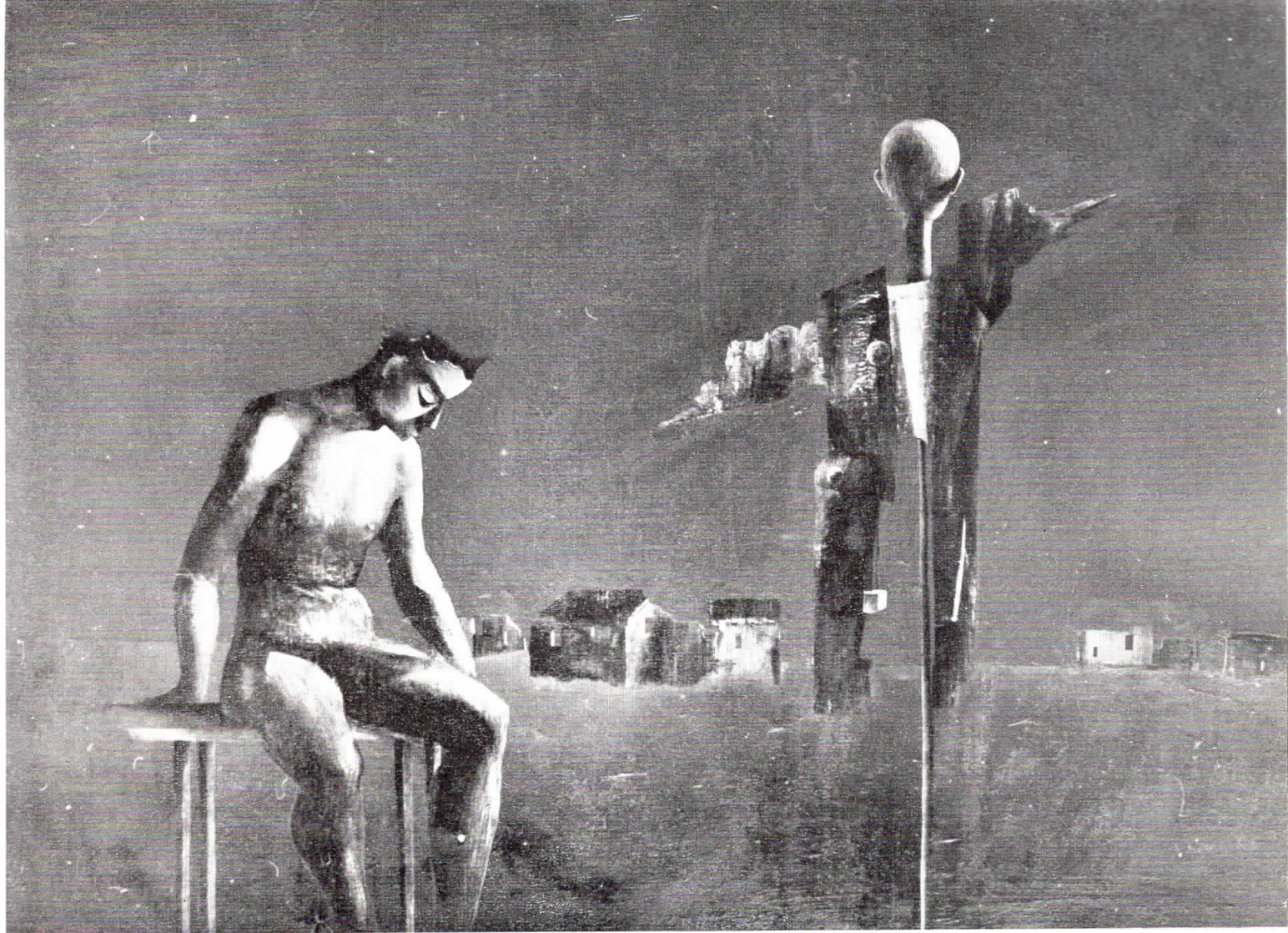
Минато

Призрачни раце

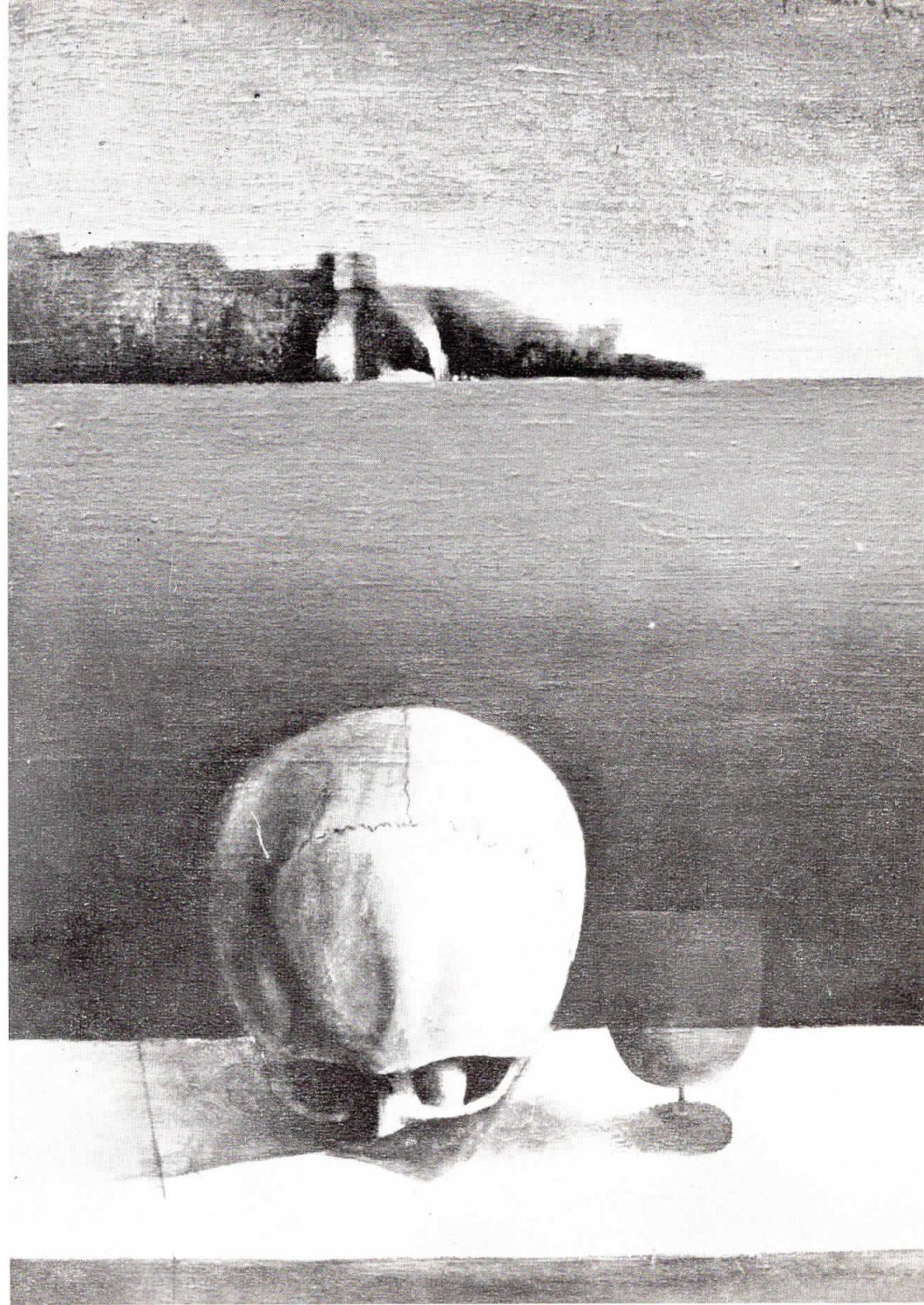
Манекен

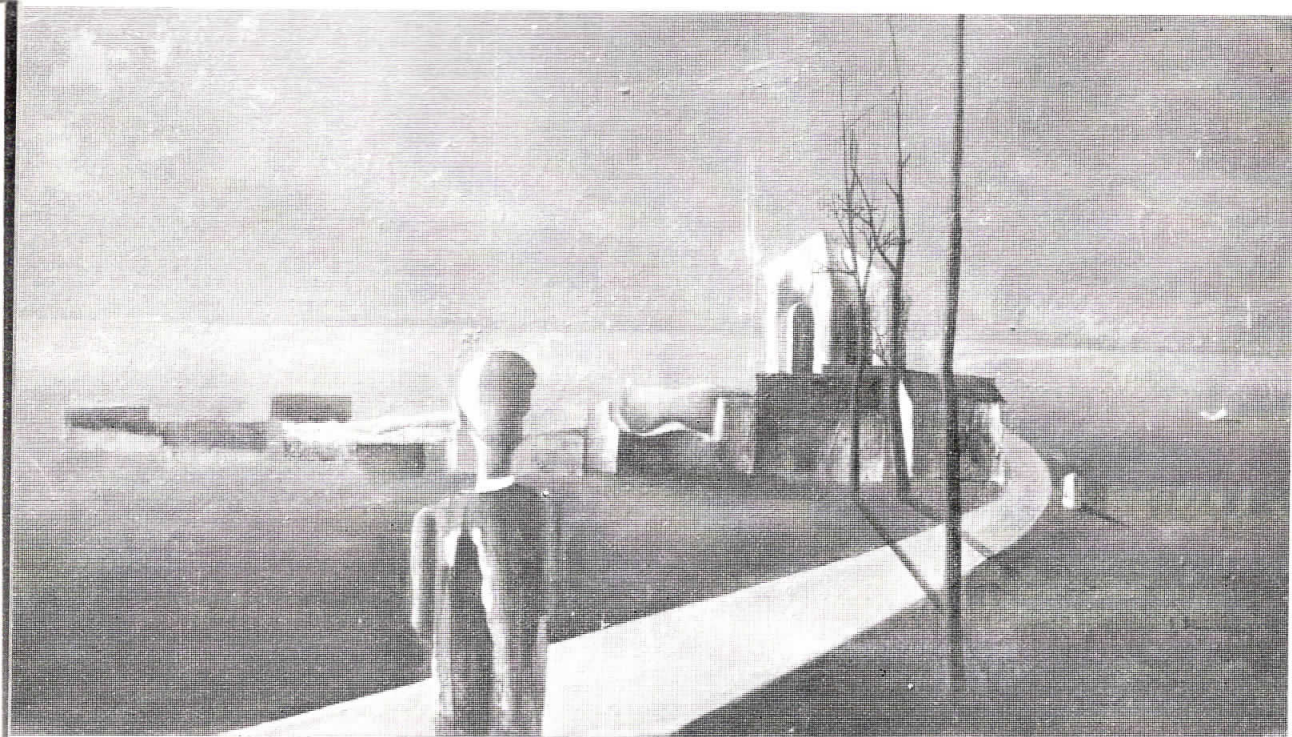
Метафизичка носталгија

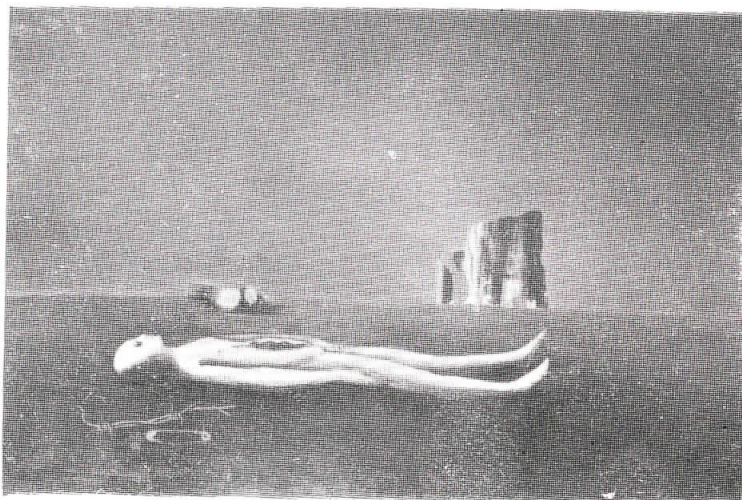
Биланс

Мemento морти

Напуштено
село

Логор

1. ПОГОД ПОМР	книга на платно лине на тавле	101 x 71	1960	Сопственост на Уметничката галерија Скопје Propriété de la Galerie d'Art de Skopje
2. ПОВРНИ СМР LES VERTUS PATRIQUES	книга на платно лине на тавле	68 x 79	1961	Сопственост на МСУ - Белград Propriété de Musée d'Art contemporain de Belgrade
3. ВИЗИЈА VISION	книга на платно лине на тавле	152 x 112	1961	Сопственост на Димча Њешиќ Propriété de Dimča Nešić
4. КУРЦИА POLIFES	книга на платно лине на тавле	71 x 61	1962	Сопственост на МСУ - Белград Propriété de Musée d'Art contemporain de Belgrade
5. ПОРТРЕТ PORTRAIT	книга на платно лине на тавле	112 x 150	1962	Сопственост на Уметничката галерија Скопје Propriété de la Galerie d'Art de Skopje
6. КРСТА CROIXE	книга на платно лине на тавле	71 x 104	1962	Сопственост на Мито Маджков Propriété de Mito Madžev
7. ПОРТРЕТ КОУТЛАЌУ	книга на платно лине на тавле	76 x 74	1962	Сопственост на Никола Милевиќ Propriété de Nikola Milević
8. ПАЗОНИ PAZONI	книга на платно лине на тавле	52 x 152	1962	Сопственост на МСУ во Белград Propriété de Musée d'Art contemporain de Belgrade
9. ПАЗОНИ И ПРАЗ VIRTE ET VERTU	книга на платно лине на тавле	52 x 113	1963/67	Сопственост на МСУ во Скопје Propriété de Musée d'Art contemporain de Skopje

КАТАЛОГ
CATALOGUE

1. ЛОГОР CAMP	масло на платно huile sur toile	101 × 75	1960	Сопственост на Уметничката галерија Скопје Propriété de la Galerie d'art de Skopje
2. УМОРЕНИ ОЧИ LES YEUX FATIGUÉS	масло на платно huile sur toile	68,5 × 79	1961	Сопственост на МСУ — Белград Propriété du Musée d'Art contemporain de Belgrade
3. ВИЗИЈА VISION	масло на платно huile sur toile	150 × 112	1961	Сопственост на Димче Беловски Propriété de Dimče Belovski
4. КУКЛА POUPÉE	масло на платно huile sur toile	71 × 61	1962	Сопственост на МСУ — Белград Propriété du Musée d'Art contemporain de Belgrade
5. ПОРТРЕТ PORTRAIT	масло на платно huile sur toile	112 × 150	1962	Сопственост на Уметничката галерија Скопје Propriété de la Galerie d'Art de Skopje
6. КУКЛА POUPÉE	масло на платно huile sur toile	73 × 104	1962	Сопственост на Мито Мицајков Propriété de Mito Mičajkov
7. ПОРТРЕТ PORTRAIT	масло на платно huile sur toile	98 × 74	1962	Сопственост на Никола Минчев Propriété de Nikola Minčev
8. МАСКИ MASQUES	масло на платно huile sur toile	82 × 112	1962	Сопственост на МСУ во Скопје Propriété du Musée d'Art contemporain de Skopje
9. РАЗУРНАТ ГРАД VILLE DÉTRUITE	масло на платно huile sur toile	82 × 113	1963/67	Сопственост на МСУ во Скопје Propriété du Musée d'Art contemporain de Skopje

10. АРХЕОЛОГИЈА НА ЕДНА КАТАСТРОФА ARCHEOLOGIE D'UNE CATASTROPHE	масло на платно huile sur toile	112×150	1965
11. РЕМИНИСЦЕНЦИЈА REMINESCENCE	масло на платно huile sur toile	59×42	1965
12. МИНАТО PASSÉE	масло на платно huile sur toile	112×79	1966
13. МАСКИ MASQUES	масло на платно huile sur toile	77×67	1966
14. МАНЕКЕН MANEQUIN	масло на платно huile sur toile	101×75	1967
15. МЕТАФИЗИЧКА НОСТАЛ- ГИЈА NOSTALGIE MÉTAPHISIQUE	масло на платно huile sur toile	101×75	1967
16. ЗА НЕТРАЈНОСТА НА НЕШТАТА INCONSTANCE DES CHOSES	масло на платно huile sur toile	66,5×93	1967
17. СУДБОНОСНА ДИЛЕМА DILÈME FATAL	масло на платно huile sur toile	59×42	1967
18. МЕМЕНТО МОРТИ MEMENTO MORTI	масло на платно huile sur toile	59×42	1967
19. ПРИЗРАЧНИ РАЦЕ MAINS SPECTRALES	масло на платно huile sur toile	75×101	1967
20. БИЛАНС BILAN	масло на платно huile sur toile	93×66,5	1967
21. ИРАЦИОНАЛЕН ПРОФИЛ PROFIL IRATIONNEL	масло на платно huile sur toile	95,5×32,5	1967
22. АПСУРДЕН ИДОЛ IDOLE APSURDE	масло на платно huile sur toile	93×66,5	1967
23. БЕЗИЗЛЕЗНОСТ SANS ISSUE	масло на платно huile sur toile	71×70	1967
24. ТРАГИЧЕН СИМБОЛ SYMBOLE TRAGIQUE	масло на платно huile sur toile	93×66,5	1967
25. СИНА ВИЗИЈА VISION BLEUE	масло на платно huile sur toile	76×55	1967
26. ПРЕДГРАДИЕ СО КУЧЕ FAUBOURG AVEC UN CHIEN	масло на платно huile sur toile	68,5×79	1967
27. ПОРТРЕТ НА ИЛУЗИО- НИСТ PORTRAIT D'ILLUSION- NISTE	масло на платно huile sur toile	80×112	1967

SPASE KUNOSKI, peintre

Né le 24. IX. 1929 à Debar. 1953 il a obtenu son diplôme à l'Académie des Beaux-Arts de Zagreb. Voyage d'étude en Italie à Paris en 1959/60. Membre de DLUM et du groupe „MUGRI“. Pratique aussi l'illustration et s'occupe du travail pédagogique

Adresse: Spase Kunoski: ul. „Đuro Salaj“, 7/J, Skopje.

Expositions individuelles:

1956 — Skopje: 1ère exposition individuelle dans le Foyer des artistes

1957 — Zagreb: l'exposition avec Dimitar Kondovski

1960 — Skopje: l'exposition avec Petar Mazev, Foyer de DSVR

Expositions collectives:

Il a participé aux expositions de DLUM et du groupe „MUGRI“

1954 — Dubrovnik: exposition fédérale

1956 — Ljubljana: „L'art yougoslave contemporain“

1957 — Zagreb: exposition de DLUM

1959 — Skopje: 15 ans de création artistique en Macédoine — Pavillon d'art

Skopje: Velkov, Kunoski, Mazev, Foyer de DSVR

Belgrade: exposition de DLUM

Prague, Brno, Bratislava, Budapest: „L'art yougoslave contemporain“

1960 — Skopje: 1ère exposition du groupe „MUGRI“

1961 — Belgrade: „Peinture et sculpture yougoslaves contemporaines de la jeune génération

Belgrade: l'Exposition des beaux arts

Skopje: II exposition du groupe „MUGRI“

Belgrade: exposition du groupe „MUGRI“

1962 — Ohrid: exposition de Kunoski, Gjorgjiev, Mazev, Martinoski et Mitrićeski dans le Foyer de la culture Belgrade: Les artistes de Skopje (Gjorgjiev, Kunoski, Mazev, Mitrićeski) dans le Foyer de l'Armée Požarevac: I biennale yougoslave „San i mašta“ dans la Galerie artistique

Dijon: „L'art macédonien contemporain“

Skopje: Portrait macédonien XIXe—XXe siècle — Galerie d'Art

Ljubljana: exposition de DLUM

Belgrade: L'art macédonien contemporain

1963 — San Paolo: il a exposé dans le cadre de la collection du célèbre collectionneur Albert Bildner

Titograd: exposition du groupe „MUGRI“

Belgrade: exposition de DLUM

Subotica: exposition de DLUM

Strumica: exposition de DLUM

1964 — Belgrade: II Triennale des beaux-arts

Londres, Bradford, Dublin: „L'art macédonien contemporain“
Štip: L'art macédonien contemporain

1965 — Skopje: „L'art macédonien contemporain“, Assemblée de SRM

Rome: „Arte in Macedonia, oggi“, Galerie Penelope

Skopje: exposition de treize, Galerie d'Art

Ohrid: Dix artistes macédoniens. Galerie d'art

1966 — Turin: „Arte macedone contemporanea“, Galleria d'arte Botero

Skopje: „Oeuvres données 26 juillet 1965 — 26 juillet 1966“, dans l'Assemblée de SRM

Prix:

1961 — Prix d'octobre de la République Socialiste Macédonienne.

БИБЛИОГРАФИЈА — BIBLIOGRAPHIE

- Десет македонски ликовни уметници на изложбата во
Дубровник, Млад борец, Скопје, 11. V. 1954
- И. З., Изложба македонских уметника у Копру, Загребу
и Љубљани, Борба, Белград, 13. XII. 1954
- Антоние Николовски, Изложба на ДЛУМ, Разглед, Скопје,
бр. 25—26, декември 1955
- , Македонските ликовни уметници учесници на сојузната
ликовна изложба во Љубљана, Нова Македонија,
Скопје 5. II. 1956
- Д. Стојанова, Успешна ликовна евокација на НОБ, Нова
Македонија, Скопје, 11. VII. 1956
- М.— Прва самостојна изложба на Спасе Куноски, Нова
Македонија, Скопје, 5 IX. 1956
- Д. Кондовски, Изложба на Спасе Куноски, Нова Македо-
нија, Скопје, 16. IX. 1956
- , Прва самостојна изложба на Спасе Куноски, Хоризонт,
Скопје, бр. 13, 1956
- Здравко Блажик, Деби на сликарот Спасе Куноски, Хори-
зонт, Скопје, број 15, 1956
- Здравко Блажик, Единаесетата изложба на ликовните умет-
ници на Македонија, Хоризонт, Скопје број, 21, 1956
- Томе Момировски, Две ликовни изложби — една оформен-
ост и една надеж, Современост, Скопје, бр. 9, 1956
- Антоние Николовски, Самостојна изложба на Спасе Ку-
носки, Разглед, Скопје, број 20, септември 1956
- Томе Момировски, Сведоштва за XI изложба на македон-
ските ликовни уметници, Современост, Скопје,
11—12, 1956

- Антоние Николовски, годишната изложба на ДЛУМ, Разгледни, Скопје, број 25—26, декември 1956
- Т. Шијаковиќ, Единаесетата изложба на ДЛУМ, Студентски збор, Скопје, 29. XII. 1956
- С. Серафимов, Најлогодна форма за претставување пред јавноста, Нова Македонија, Скопје, 24. III. 1957
- , Изложба радова двојце македонских уметника у Загребу, Борба, Белград, 2. IV. 1957
- Борко Лазески, За патот на нашата ликовна уметност, Нова Македонија, Скопје, 10. V. 1957
- Антоние Николовски, Пролетната изложба на ДЛУМ, Разгледни, Скопје, бр. 10, мај 1957
- Димитар Кондовски, Извесни размислувања по повод првата пролетна изложба, Разгледни, Скопје, број 10, мај 1957
- Антоние Николовски, Прва графичка изложба, Разгледни, Скопје, бр. 8, 1957
- Ив. Ивановски, Сезона на младите сликари, Македонија, Скопје, број 46, 1957
- П. В. Современа македонска графика, Политика, Белград, 16. XI. 1957
- Ћорђе Поповиќ, Македонска панорама, Борба, Белград, 18. XI. 1957
- Ј. Depolo, Izložba makedonskih umetnika u Zagrebu, Vjesnik, Загреб, 1957
- Ј. Depolo, Gosti iz Skoplja, Vjesnik, Zagreb, 1957
- Р. Putar, D. Kondovski i S. Kunovski, Prostor i čovek, Загреб, 1957
- Р. Putar, Izložba udruženja likovnih umjetnika Makedonije, Prostor i čovek, Загреб, 1957
- Ivo Frol, Grupa „MUGRI“, Vjesnik u sredu, Загреб, 1957
- М. Meštović, Januarske izložbe u Zagrebu, Umetnost, Загреб, 1958
- Ј. Depolo, Za stroži kriterij Vjesnik, Загреб, 12. I. 1958
- И. Емин, Димитар Кондовски и Спасе Куноски на изложбата „Современо југословенско сликарство“, Нова Македонија, Скопје, 9. III. 1958
- Димитар Кондовски, Пролетна изложба на ДЛУМ, Нова Македонија, Скопје, 16. V. 1958
- Томе Момировски, Три ликовни изложби на крајот на оваа сезона, Современост, Скопје, број 6, 1958
- Антоние Николовски, Пролетна изложба на ДЛУМ, Разгледни, Скопје, бр. 10, 1958
- Томе Момировски, Три ликовни изложби, Современост, Скопје, број 10, 1958
- Б. Петковски, Младите, нивните патишта и резултати, Млад борец, Скопје, 4. XII. 1958
- Коста Балабанов, XIII изложба на македонските ликовни уметници, Нова Македонија, Скопје, 7. XII. 1958
- , Три ликовни изрази, Културен живот, Скопје, број 1/2, 1959
- Светозар Домиќ, Тринаесета изложба на ДЛУМ, Современост, Скопје, бр. 1, 1959
- Р. Пешиќ, Тројца сликари за својата изложба, Нова Македонија, Скопје, 5. IV. 1959
- Б. Петковски, Три ликовни изложби во Скопје, Млад борец, Скопје, 9. IV. 1959
- Јелена Мацан — Јовановиќ, Тројца млади сликари, Нова Македонија, Скопје, 10. IV. 1959
- Ј. П., Две ликовне изложбе у Скопју, Политика, Белград, 11. IV. 1959
- Елена Мацан, „15 години ликовно творештво во Македонија“, Нова Македонија, Скопје, 24. V. 1959
- Светозар Домиќ, Групната изложба, Велков, Куноски, Мазев, Современост, Скопје, бр. 5, 1959
- Б. Петковски, Смотри на македонската ликовна уметност, Млад борец, Скопје, 4. VI. 1959
- Антоние Николовски, ДЛУМ на XIII годишна изложба, Разгледни, Скопје, бр. 6, 1959
- Александар Гурчинов, Импресији од сликарската изложба на Велков, Куноски, Мазев, Разгледни, Скопје, бр. 10, 1959
- Р. Пешиќ, Македонските ликовни уметници беа мошне добро примени во Титоград, Нова Македонија, Скопје, 12. XI. 1959
- М. Милошевиќ, Современа македонска уметност, Борба, Белград, 8. XII. 1959
- М. Б. Протиќ, Новембарске изложбе, Нин, Белград, 1959
- С. Серафимов, Најнова етапа, Нова Македонија, Скопје, 1959
- Р. Пешиќ, „МУГРИ“, нова ликовна група во Скопје, Нова Македонија, Скопје, 5. IV. 1960
- Ј. Мацан, Изложбата на групата „МУГРИ“, Нова Македонија, Скопје, 17. IV. 1960
- Б. Петковски, Прва изложба на групата „МУГРИ“, Млад борец, Скопје, 21. IV. 1960
- Б. Петковски, IV пролетна изложба на ДЛУМ, Млад борец, Скопје, 12. V. 1960
- Томе Момировски, Изложба на ликовната група „МУГРИ“ Современост, Скопје, број 5, 1960
- Борис Петковски, Четврта пролетна изложба на ДЛУМ, Современост, Скопје, број 6, 1960
- Борис Петковски, Мазев и Куноски заедно излагаат, Културен живот, Скопје, бр. 7, 1960
- Томе Момировски, Посета на првите есенски изложби, Современост, Скопје, бр. 8, 1960
- К. Гавриш, Куноски, Мазев, во името на подоживеаното, Нова Македонија, Скопје, 28. VIII. 1960

- , Заедничка изложба Спасе Куноског и Петра Мазева, Политика, Белград, 12. IX. 1960
- Љ. С. Изложба Спасе Куноског и Петра Мазева, Борба, Белград, 12. IX. 1960
- В. Урошевиќ, Интерес кон човечката фигура, Млад борец, Скопје, 15. IX. 1960
- Елена Мачан, Изложбата на Куноски и Мазев, Нова Македонија, Скопје, 18. IX. 1960
- Антоние Николовски, IV пролетна изложба на ДЛУМ, Разгледи, Скопје, број 10, 1960
- Антоние Николовски, Ликовни изложби, Разгледи, Скопје, бр. 3, ноември, 1960
- Хилда Карацова, Групата „МУГРИ“, претставник на младите, Македонија, Скопје, број 88—89, 1960
- , U znaku likovnih izložbi, Telegram, Загреб, 1960
- , „МУГРИ“ во Белград, Нова Македонија, Скопје 5. III. 1961
- П. В. Изложба скопске групе „МУГРИ“, Политика, Белград, 8. III. 1961
- Ђорѓе Поповиќ, „МУГРИ“, Борба, Белград, 10. III. 1961
- Лазар Трифуновиќ, група „МУГРИ“ у знаку надреализма, 1961
- Борис Петковски, Нагласена издиференцираност, Нова Македонија, Скопје, 2. IV. 1961
- В. Урошевиќ, Изложба на групата „МУГРИ“, Млад борец, Скопје, 6. IV. 1961
- Елена Мачан, Изложбата на ликовната група „МУГРИ“, Културен живот, број 4, 1961
- Борис Петковски, По повод петтата пролетна изложба на ДЛУМ, Културен живот, Скопје број 5, 1961
- Антоние Николовски, Пролетната изложба на ДЛУМ, Нова Македонија, Скопје, 15. V. 1961
- Томе Момировски, По повод пролетната изложба на ДЛУМ, Современост, Скопје, бр. 5, 1961
- К. Гавриш, Сликаството на Спасе Куноски — доживување на судирот град—човек, Нова Македонија, Скопје, 25. VI. 1961
- Глигор Чемерски, Македонскиот портрет од XIX и XX век, Разгледи, Скопје, број 7, 1961
- С. Пр., Добитници на наградите „11 октомври“, Нова Македонија, Скопје, 6 X. 1961
- , Наградените зборуваат, Нова Македонија, Скопје, 8. X. 1961
- Д. Н. — Р. Д., Поводом дана устанка народа Македоније осам награѓених, Борба, Белград, 10. X. 1961
- В. Урошевиќ, Есенската изложба на ДЛУМ, Млад борец, Скопје, 30. XI. 1961
- Борис Петковски, Традиционалната изложба на ДЛУМ, Културен живот, Скопје, број 11—12, 1961
- , Македонски сликари во Белград, Македонија, Скопје, број 96, 1961
- Katarina Ambrožič, Još jedna — grupa mladih, Književne povine, Белград, 1961
- Д. Шојлев, Под очекувањата, Нова Македонија, Скопје, 9. II. 1962
- Томе Момировски, По повод изложбата „Македонски портрет XIX и XX век“, Современост, Скопје, број 3, 1962
- , Две белградски изложби, Нова Македонија, Скопје, 4. XI. 1962
- Драгослав Ђорѓевиќ, Скопски уметници, Борба, Белград, 10. XI. 1962
- В. Урошевиќ, Седумнаесет години на ДЛУМ, Млад борец, Скопје, 22. XI. 1962
- Рад. Радовановиќ, „Сан и машта“, Реч народа, Пожаревац, 1962
- Б. П., Мала титоградска панорама, Политика, Белград, 16. III. 1963
- Б. Петковски, Македонските ликовни уметници во Белград, Нова Македонија, Скопје, 12. XI. 1963
- Д. Г., Скопски сликари свом граду, Експрес политика, Белград, 4. XII. 1963
- П. В., Изложба македонских ликовних уметника, Политика, Белград, 9. XII. 1963
- , Слики од македонски уметници на пат за Лондон, Вечер, Скопје, 9. I. 1964
- Ј. Б., Македонските уметници на белградското триенале, Вечер, Скопје, 13. III. 1964
- Јозо Бошковски, Без целосен впечаток, Вечер, Скопје, 12. V. 1964
- Б. Петковски, Пролетна изложба на ДЛУМ, Нова Македонија, Скопје, 17. V. 1964
- Б. Лазиќ, Изложба македонских сликара и вајара у Лондону, Борба, Белград, 25. VI. 1964
- Ванчо Ѓорѓиев, Изложбата на ДЛУМ, Културен живот, Скопје, број 10, 1964
- Влада Урошевиќ, Шаренило на осредноста, Нова Македонија, Скопје, 13. XII. 1964
- Марко Арсовски, Половично учество, Млад борец, Скопје, 13. V. 1965
- Јозо Бошковски, Обоени патишта, Вечер, Скопје, 13. V. 1965
- Паскал Гилевски, Под традиционално ниво, Нова Македонија, Скопје, 16. V. 1965
- Паскал Гилевски, Отсуство на вистински критериум, Нова Македонија, Скопје, 3. VIII. 1965
- П. Гилевски, Недоволна репрезентација, Нова Македонија, Скопје, 4. VIII. 1965

- Јозо Бошковски, Ликовен преглед, Културен живот, Скопје,
број 8, 1965
- , Изложба на македонските уметници, Вечер, Скопје,
8. X. 1965
- Д. М., Изложба на македонски ликовни уметници во Рим,
Нова Македонија, Скопје, 26. XI. 1965
- , Mostra accessibile soltanto ai pedoni, Vita, Милано, 2. XII. 1965
- О. Сп., Изложба на дванаесетмина скопски уметници,
Нова Македонија, Скопје, 10. XII. 1965
- , Makedonski likovni umjetnici izlažu u Rimu, Novi list,
Риека, 11. XII. 1965
- Vice, L'arte macedone nella galleria „Penelope“, Paese—Sera,
Рим, 11. XII. 1965
- О. Сп., Отворена изложба на тринаесет скопски сликари,
Нова Македонија, Скопје, 13. XII. 1965
- Dario Micachi, Illustratori socialisti e informali macedoni,
L'Unita, Рим, 15. XII. 1965
- Vice, Galerie di Roma — Penelope, Cronache d'arte di cultura
Рим, 28. XII. 1965
- Arte in Macedonia oggi (каталог издаден од галеријата Пенелопе во Рим — предговор Борис Петковски), Рим, 1965
- Dragoslav Đorđević, Slikarstvo posle 1945, Muzej savremene
umetnosti — Белград, Str. 47, 1965
- Aleksa Čelebonović, Savremeno jugoslovensko slikarstvo,
Belgrad, 1965
- Marciano Bernardi, Dieci artisti macedoni in una mostra a Torino
La stampa, Торино, 8. I. 1966
- Душко Малевски, Првите оценки различни, Нова Македонија,
Скопје, 9. I. 1966
- Т. Ш., Слабо презентирање, Вечер, Скопје, 1. XII. 1966
- Паскал Гилевски, Есенска изложба на ДЛУМ, Нова Македонија,
Скопје, 3. XII. 1966
- Влада Урошевић, Једна нова генерација, Борба, Белград,
11. XII. 1966
- Arte Macedonia contemporanea (каталог издаден од галеријата Ботеро во Торино — предговор Борис Петковски), Торино, 1966.

и з д а в а : м у з е ј н а с о в р е м е н а у м е т н о с т — с к о п ј е
п р е д г о в о р : б о р и с п е т к о в с к и
п р и п р е м а н а т е к с т о т : с о њ а а б а ц и е в а д и м и т р о в а
п р е в о д : с о њ а а б а ц и е в а д и м и т р о в а
п о с т а в к а н а и з л о ж б а т а : с т о ј а н п е т р о в и к
т е х н и ч к а о п р е м а : с т о ј а н п е т р о в и к
п е ч а т е н о : г р а ф и ч к и з а в о д „г о ц е д е л ч е в“ — с к о п ј е

